

IES REGO DE TRABE

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

PROGRAMACIÓN 2º ESO

DEPARTAMENTO: Tecnoloxía

ANO ACADÉMICO: 2018/19

ÍNDICE:

1. GLOSARIO
2. CONTEXTO
 - Centro
 - Alumnado
 - Obxectivos xerais da etapa
 - Obxectivos da materia
3. ASPECTOS CURRICULARES. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN
CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE
4. METODOLOXÍA
 - Outras decisións metodolóxicas
 - Uso de dispositivos móbiles na aula
7. AVALIACIÓN
 - Avaliación inicial
 - Acreditación de coñecementos previos
 - Avaliación continua
 - Avaliación final
 - Avaliación extraordinaria
 - Recuperación e avaliación de pendentes
 - Perda do dereito á avaliación continua (so para bacharelato)
 - Probidade Académica
 - Pautas de actuación nos supostos de plaxio, copia ou fraude
 - Validacións
 - Criterios de promoción
8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE
 - Indicadores de logro do proceso de ensino
 - Indicadores de logro da práctica docente
9. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE
 - Medidas ordinarias e extraordinarias
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES
12. PROXECTO LECTOR
13. DATOS DO DEPARTAMENTO
14. REFERENCIAS NORMATIVAS

1. GLOSARIO	
Desenvolvemento curricular	2º nivel de planificación curricular. Inclúese no PE.
Programacións didácticas	3º nivel de planificación. Realizada polos departamentos didácticos.
Programación de aula	4º nivel de planificación. Realizada polo profesorado.
Programación didáctica	Instrumento de planificación curricular específico de cada área que pretende ordenar o proceso de ensino - aprendizaxe do alumnado. Debe responder a estas cuestións: 1. Que, cando e como ensinar / 2. Que, cando e como avaliar / 3. Como atender á diversidade.
Criterios de avaliación	Referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias. Responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina (art. 2.3. do Decreto 86/2015).
Estándares de aprendizaxe	Especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado.
Criterios de cualificación	
Indicadores de logro	Son especificacións dos estándares para graduar o seu nivel de adquisición. Forman parte dos criterios de cualificación de dito estándar. O instrumento máis idóneo para identificar esa gradación sería a rúbrica (art. 7.4 da Orde ECD 65/2015, BOE 29/1/2015). O docente é o responsable da súa definición e posta en práctica.
Grao de consecución dun estándar	Serve para sinalar o grao mínimo de consecución esixible dun estándar para superar a materia (art. 13.3d da Resolución 27/7/2015). Canto maior sexa o grao esixido de consecución, máis importante se considera o estándar.
Criterios de cualificación e instrumentos	Serven para ponderar “o valor” que se dá a cada estándar e a proporción que cada instrumento utilizado para avaliálo achega a ese valor.
Procedementos e instrumentos de avaliación	<i>Os procedementos de avaliación utilizables, como a observación sistemática do traballo do alumnado, as probas orais e escritas, o portfolio, os protocolos de rexistro ou os traballos de clase, permitirán a integración de todas as competencias nun marco de avaliación coherente (art. 7.6, terceiro parágrafo, da Orde ECD 65/2015).</i>
Rúbrica	Instrumento de avaliación que permite coñecer o grao de adquisición dunha aprendizaxe ou dunha competencia.
Portfolio	Achega de producións dun alumno/a.
OUTROS ASPECTOS	
Gradación dos estándares	Para identificar o progreso dos estándares ao longo dunha etapa.
Perfil de área	Conxunto de estándares de aprendizaxe avaliábeis que ten unha área ou materia. Dado

	que os estándares de aprendizaxe avaliábeles pónense en relación coas competencias, este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven a través desa área ou materia (art. 5.6 Orde ECD 65/2015). Son a referencia para a programación, a avaliación e o reforzo.
Perfil competencial	Conxunto de estándares de diferentes áreas relacionados coa mesma competencia clave (art. 5.7 Orde ECD 65/2015).
Avaliación das competencias	A avaliación do grao de adquisición das competencias debe estar integrada coa avaliación dos contidos, na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, destrezas, actitudes e valores (art. 7.3 da Orde ECD 65/2015).
Nivel de desempeño das competencias	Poderanse medir a través dos indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación [...] que teñan en conta á atención á diversidade (art. 7.4 da Orde ECD/65/2015).
Tarefa	É a acción ou conxunto de accións orientadas á resolución dunha situación ou problema, nun contexto definido, combinando todos os saberes dispoñibles para elaborar un produto relevante. As tarefas integran actividades e exercicios.
Identificación de contidos e criterios	Exemplo: B1.1: B1: Bloque de contido / 1: Número de contido dun bloque.
Identificación de estándares	Exemplo: TEB1.1.2 TE: Abreviatura da área: Tecnoloxía. B1. Bloque de contidos do que xorde o estándar. 1. Número do criterio de avaliación que orixina o estándar. 2. Número de estándar dun determinado criterio de avaliación.

2. CONTEXTO

Centro

Inaugurado en xaneiro de 2016, atópase en fase de crecemento, na que cada ano se incorporará un novo curso. Esta fase rematará coa incorporación de 2º de Bacharelato, no ano 2019-20.

Situación

O IES REGO DE TRABE está situado no concello de Culleredo (A Coruña), municipio de case 27.000 habitantes, ocupando unha superficie de 62,3 Km cadrados que limita cos concellos de A Coruña, Arteixo, Cambre, Carral, Oleiros, Cerceda e A Laracha.

Centros adscritos

O IES Rego de Trabe ten adscritos aos seguintes centros de primaria:

- CEIP Isaac Díaz Pardo
- CEIP Sofía Casanova

Ensinanzas que oferta

Trátase dun Instituto de Ensinanza Secundaria Obrigatoria que no curso académico 2018-19 conta con 441 alumnos e alumnas, 39 profesores e profesoras de áreas, 2 profesores de pedagogía terapéutica e unha orientadora.

É un centro de liña 3 de ESO e liña 2 de bacharelato (16 unidades), que se atopa nun proceso transitorio. Actualmente a distribución de cursos deste centro, inaugurado no ano 2015-16 e aínda en grao de evolución en canto a incorporación de novos cursos, é a seguinte:

- 3 grupos de 1º ESO de 30, 31 e 31 alumnos respectivamente.
- 4 grupos de 2º ESO de 31, 29, 29, 28 alumnos respectivamente.
- 4 grupo de 3º ESO de 33, 30,31 e 32 alumnos cada un.
- 3 grupo de 4º ESO de 26, 23, 26 alumnos cada un.
- 1 grupo de 1º BAC de 31 alumnos

Características singulares

- Horario do centro: de luns a venres de 8:30 a 14:10 con dous recreos de 20 minutos e os luns de 16:20 a 18:00 horas.
- Grupos de reforzo educativo en Linguas e Matemáticas en 1º e 2º.
- Oferta de materias de libre configuración:
 - 1º ESO: reforzo de lingua galega e INVE (Investigación e Tratamento da Información)
 - 2º ESO: reforzo de lingua galega e programación

Alumnado

Poboación inmigrante

Debido á proximidade da vila á cidade de A Coruña, leva recibindo nos últimos anos nova poboación procedente doutros países, especialmente de América do Sur. Boa parte do alumnado de orixe inmigrante xa está afincada en Culleredo dende hai anos, polo que está perfectamente integrada tanto no entorno como no sistema educativo. Son aínda algúns os novos alumnos que recibimos recén chegados de fóra, pero ata o momento todos procederon de países de latinoamérica, polo que non houbo problemas no tocante á fala. Nestes casos tramítase a exención da área de lingua e literatura galegas, e a medida que se vaian habituando a este novo idioma, iranse incorporando paulatinamente tamén ao currículo desta área.

Alumnado con NEAE no curso actual

A distribución de alumnado dentro de cada grupo faise atendendo á optatividade, cando é o caso, aos informes de avaliación final do alumnado que xa estaba matriculado no centro no ano 2016-17, e aos informes dos centros de procedencia no caso do novo alumnado de 1º de ESO e das novas incorporacións no resto dos cursos.

Para atender ás necesidades de todo o alumnado do curso pasado, foron diseñados agrupamentos flexibles nas áreas de matemáticas e das linguas galega e castelá.

No curso actual seguimos con varios alumnos e alumnas diagnosticados de TDH. O seguemento que deles se fai por parte do departamento de orientación é de carácter máis exhaustivo.

Grupos e sesións.

Grupo	Nº alumnos	Profesora	Sesións 1ª Av	Sesións 2ª Av	Sesións 3ª Av	Sesións Totais
2º A	13	D ^a M Beatriz Méndez Mareque	13	13	8	34
2º B	16	D ^a M Beatriz Méndez Mareque	13	13	8	34
2º C	20	D ^a M Beatriz Méndez Mareque	13	13	8	34
2º D	15	D ^a M Beatriz Méndez Mareque	12	13	8	33

Dada a distribución dos horarios ao longo do curso, a variación no número de sesións por grupo é pouco significativa. Tampouco a diferenza no número de alumnos e alumnas por aula supón ningún tipo de agravio, pois na aula de informática dispoñemos de ordenadores suficientes para que cada un traballe no seu.

Obxectivos xerais da ESO

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- j) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
- k) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- l) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
- m) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Obxectivos da materia

A informática desenvolve un papel fundamental na sociedade actual, porque está integrada en case todas as tecnoloxías aplicadas para satisfacer as necesidades individuais e colectivas. Neste sentido, Programación achégalle ao currículo a capacidade de analizar problemas e necesidades do mundo real, e a de deseñar algoritmos que os resolvan e que poidan aplicarse na construción de sistemas tecnolóxicos. Pero ademais, a programación dota o alumnado de técnicas e habilidades que permiten aumentar as súas capacidades de análise e de resolución de problemas que, xunto coa potenciación da capacidade de innovación, proporcionan a esta materia unha grande relevancia educativa. No desenvolvemento das tarefas propias da programación conxúganse, ademais da innovación, elementos como o traballo en equipo ou o carácter emprendedor, que son imprescindibles para formar unha cidadanía autónoma e competente.

A materia de Programación achega os coñecementos informáticos necesarios para resolver problemas deseñando algoritmos e codificando programas, e para adaptarse aos cambios propios do ámbito informático. Daquela:

- O bloque "**Diagramas de fluxo**" trata os aspectos básicos do deseño de algoritmos e da súa representación mediante diagramas de fluxo.
- O bloque "**Programación por bloques**" introduce un paradigma de programación que resulta especialmente útil neste nivel educativo, para unha primeira aproximación a esta disciplina, dada a súa sinxeleza e as súas posibilidades técnicas para converter de forma gráfica diagramas de fluxo en programas.
- O bloque "**Programación web**" introduce as linguaxes de marcas (apoiándose na linguaxe HTML) e as ferramentas da web 2.0, para aplicar as destrezas de programación á produción de contidos sinxelos ao tempo que interactivos e accesibles.

3. ASPECTOS CURRICULARES. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

	Estándar de aprendizaxe	CC L	CMCCT	CD	CAA
BLOQUE 1. Diagramas de flujo	PROB1.1.1. Elabora diagramas de fluxo para deseñar e representar algoritmos.		X		X
	PROB1.2.1. Analiza problemas para elaborar algoritmos que os resolven.		X		
	PROB1.2.2. Obtén o resultado de seguir un algoritmo partindo de determinadas condicións.		X		
	PROB1.3.1. Identifica elementos característicos da linguaxe de programación en programas sinxelos.		X		
BLOQUE 2. Programación por bloques	PROB2.1.1. Describe o comportamento dos elementos básicos da linguaxe.	X	X	X	
	PROB2.1.2. Emprega correctamente os elementos do contorno de traballo de programación.		X	X	

	PROB2.1.3. Implementa algoritmos sinxelos usando elementos gráficos e interrelacionados para resolver problemas concretos.		X	X	X
	PROB2.2.1. Realiza programas sinxelos na linguaxe de programación empregando instrucións básicas.		X	X	X
	PROB2.3.1. Realiza programas de mediana complexidade na linguaxe de programación empregando instrucións condicionais e iterativas.		X	X	X
	PROB2.3.2. Descompón problemas de certa complexidade en problemas máis pequenos susceptibles de seren programados como partes separadas.		X	X	
	PROB2.4.1. Explica as estruturas de almacenamento para diferentes aplicacións tendo en conta as súas características.	X	X	X	
	PROB2.4.2. Realiza programas de certa complexidade na linguaxe de programación empregando variables e estruturas de almacenamento.		X	X	X
	PROB2.6.1. Obtén o resultado de seguir un programa escrito nun código determinado, partindo de determinadas condicións.		X	X	
	PROB2.6.2. Depura e optimiza o código dun programa dado aplicando procedementos de depuración.		X	X	
BLOQUE 3. Programación web	PROB3.1.1. Describe as características fundamentais e os comportamentos dos elementos das linguaxes de marcas.	X		X	
	PROB3.1.2. Identifica as propiedades dos elementos da linguaxe de marcas relacionadas coa accesibilidade e a usabilidade das páxinas.	X		X	
	PROB3.1.3. Deseña páxinas web sinxelas e accesibles.	X		X	
	PROB3.2.1. Elabora contidos utilizando as posibilidades que permiten as ferramentas de creación de páxinas web e contidos 2.0.	X		X	

Aportacións aos perfís competenciais

Para cada una das materias podemos extraer destas táboas a aportación da materia ao perfil competencial do alumno, que neste caso quedaría:

CCL

PROB2.1.1. Describe o comportamento dos elementos básicos da linguaxe.

PROB2.4.1. Explica as estruturas de almacenamento para diferentes aplicacións tendo en conta as súas características.

PROB3.1.1. Describe as características fundamentais e os comportamentos dos elementos das linguaxes de marcas.

PROB3.1.2. Identifica as propiedades dos elementos da linguaxe de marcas relacionadas coa accesibilidade e a usabilidade das páxinas.

PROB3.1.3. Deseña páxinas web sinxelas e accesibles.

PROB3.2.1. Elabora contidos utilizando as posibilidades que permiten as ferramentas de creación de páxinas web e contidos 2.0.

CMCCT

PROB1.1.1. Elabora diagramas de fluxo para deseñar e representar algoritmos.

PROB1.2.1. Analiza problemas para elaborar algoritmos que os resollen.

PROB1.2.2. Obtén o resultado de seguir un algoritmo partindo de determinadas condicións.

PROB1.3.1. Identifica elementos característicos da linguaxe de programación en programas sinxelos.

- PROB2.1.1. Describe o comportamento dos elementos básicos da linguaxe.
- PROB2.1.2. Emprega correctamente os elementos do contorno de traballo de programación.
- PROB2.1.3. Implementa algoritmos sinxelos usando elementos gráficos e interrelacionados para resolver problemas concretos.
- PROB2.2.1. Realiza programas sinxelos na linguaxe de programación empregando instrucións básicas.
- PROB2.3.1. Realiza programas de mediana complexidade na linguaxe de programación empregando instrucións condicionais e iterativas.
- PROB2.3.2. Descompón problemas de certa complexidade en problemas máis pequenos susceptibles de seren programados como partes separadas.
- PROB2.4.1. Explica as estruturas de almacenamento para diferentes aplicacións tendo en conta as súas características.
- PROB2.4.2. Realiza programas de certa complexidade na linguaxe de programación empregando variables e estruturas de almacenamento.
- PROB2.6.1. Obtén o resultado de seguir un programa escrito nun código determinado, partindo de determinadas condicións.
- PROB2.6.2. Depura e optimiza o código dun programa dado aplicando procedementos de depuración.

CD

- PROB2.1.1. Describe o comportamento dos elementos básicos da linguaxe.
- PROB2.1.2. Emprega correctamente os elementos do contorno de traballo de programación.
- PROB2.1.3. Implementa algoritmos sinxelos usando elementos gráficos e interrelacionados para resolver problemas concretos.
- PROB2.2.1. Realiza programas sinxelos na linguaxe de programación empregando instrucións básicas.
- PROB2.3.1. Realiza programas de mediana complexidade na linguaxe de programación empregando instrucións condicionais e iterativas.
- PROB2.3.2. Descompón problemas de certa complexidade en problemas máis pequenos susceptibles de seren programados como partes separadas.
- PROB2.4.1. Explica as estruturas de almacenamento para diferentes aplicacións tendo en conta as súas características.
- PROB2.4.2. Realiza programas de certa complexidade na linguaxe de programación empregando variables e estruturas de almacenamento.
- PROB2.6.1. Obtén o resultado de seguir un programa escrito nun código determinado, partindo de determinadas condicións.
- PROB2.6.2. Depura e optimiza o código dun programa dado aplicando procedementos de depuración.
- PROB3.1.1. Describe as características fundamentais e os comportamentos dos elementos das linguaxes de marcas.
- PROB3.1.2. Identifica as propiedades dos elementos da linguaxe de marcas relacionadas coa accesibilidade e a usabilidade das páxinas.
- PROB3.1.3. Deseña páxinas web sinxelas e accesibles.
- PROB3.2.1. Elabora contidos utilizando as posibilidades que permiten as ferramentas de creación de páxinas web e contidos 2.0.

CAA

- PROB1.1.1. Elabora diagramas de fluxo para deseñar e representar algoritmos.
- PROB2.1.3. Implementa algoritmos sinxelos usando elementos gráficos e interrelacionados para resolver problemas concretos.
- PROB2.2.1. Realiza programas sinxelos na linguaxe de programación empregando instrucións básicas.
- PROB2.3.1. Realiza programas de mediana complexidade na linguaxe de programación empregando instrucións condicionais e iterativas.
- PROB2.4.2. Realiza programas de certa complexidade na linguaxe de programación empregando variables e estruturas de almacenamento.

CSC

PROB3.1.3. Deseña páxinas web sinxelas e accesibles.

PROB3.2.1. Elabora contidos utilizando as posibilidades que permiten as ferramentas de creación de páxinas web e contidos 2.0.

CSIEE

PROB1.2.1. Analiza problemas para elaborar algoritmos que os resolven.

PROB2.2.1. Realiza programas sinxelos na linguaxe de programación empregando instrucións básicas.

PROB2.3.1. Realiza programas de mediana complexidade na linguaxe de programación empregando instrucións condicionais e iterativas.

PROB2.4.2. Realiza programas de certa complexidade na linguaxe de programación empregando variables e estruturas de almacenamento.

PROB3.1.3. Deseña páxinas web sinxelas e accesibles.

PROB3.2.1. Elabora contidos utilizando as posibilidades que permiten as ferramentas de creación de páxinas web e contidos 2.0.

CCEC

PROB3.1.3. Deseña páxinas web sinxelas e accesibles.

PROB3.2.1. Elabora contidos utilizando as posibilidades que permiten as ferramentas de creación de páxinas web e contidos 2.0.

Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: Temporalización. Grao mínimo de consecución para superar a materia. Procedementos e instrumentos de avaliación.

BLOQUES	Contidos	Estándares de aprendizaxe	Temporalización			Grao de consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación
			1º	2º	3º		
BLOQUE 1. Diagramas de fluxo 10%	B1.1. Diagramas de fluxo: elementos, símbolos e o seu significado; ferramentas.	PROB1.1.1. Elabora diagramas de fluxo para deseñar e representar algoritmos.	x			Resolve actividades nas que elabora diagramas de fluxo para deseñar e representar algoritmos	Procedemento: Realización de probas escritas e exercicios na aula. Instrumento de avaliación: Mediante escala de valoración

	B1.2. O termo «algoritmo». Deseño de algoritmos utilizando diagramas de fluxo.	PROB1.2.1. Analiza problemas para elaborar algoritmos que os resolven.	x	x	x	Interpreta por si mesmo os problemas para elaborar algoritmos que os resolvan	Procedemento: Realización de prácticas e exercicios na aula. Instrumento de avaliación: Mediante observación directa
	B1.3. Técnicas de resolución de problemas.	PROB1.2.2. Obtén o resultado de seguir un algoritmo partindo de determinadas condicións.	x			Obtén o resultado de seguir un algoritmo partindo de determinadas condicións	Procedemento: Realización de prácticas e exercicios na aula. Instrumento de avaliación: Mediante observación directa
	B1.4. Elementos dun programa informático: estruturas e bloques fundamentais. B1.5. Estruturas de control: secuenciais, condicionais e iterativas. B1.6. Programación estruturada: procedementos e funcións.	PROB1.3.1. Identifica elementos característicos da linguaxe de programación en programas sinxelos.	x	x	x	Realiza traballos onde se identifican os elementos da linguaxe de programación.	Procedemento: Realización de traballos. Instrumento de avaliación: Rúbrica
BLOQUE 2. Programación por bloques	B2.1. Elementos da sintaxe da linguaxe. B2.2. Elementos do contorno de traballo.	PROB2.1.1. Describe o comportamento dos elementos básicos da linguaxe.	x			Redacta e presenta actividades onde se describa e explique o comportamento dos elementos básicos da linguaxe	Procedemento: Realización de probas escritas e exercicios na aula. Instrumento de avaliación:

70%	B2.3. Deseño de algoritmos utilizando ferramentas informáticas					Mediante escala de valoración
	PROB2.1.2. Emprega correctamente os elementos do contorno de traballo de programación.	x			Entrega traballos onde se empregan correctamente os elementos do contorno de traballo de programación	Procedemento: Realización de traballos. Instrumento de avaliación: Rúbrica
	PROB2.1.3. Implementa algoritmos sinxelos usando elementos gráficos e interrelacionados para resolver problemas concretos.		x		Presenta traballos definidos por el mesmo onde se utilizan algoritmos sinxelos usando elementos gráficos para resolver problemas concretos.	Procedemento: Realización de traballos. Instrumento de avaliación: Rúbrica
	B2.4. Instrucións básicas: movemento, aparencia, sons e debuxo.	PROB2.2.1. Realiza programas sinxelos na linguaxe de programación empregando instrucións básicas.	X	x		Presenta actividades onde se amos a resolución de programas sinxelos na linguaxe de programación Estes traballos son elixidos polos propios alumnos

	<p>B2.5. Instrucións de control de execución: condicionais e bucles.</p> <p>B2.6. Operadores aritméticos e lóxicos.</p>	<p>PROB2.3.1.</p> <p>Realiza programas de mediana complexidade na linguaxe de programación empregando instrucións condicionais e iterativas.</p>		x		<p>Resolve problemas utilizando programas de mediana complexidade na linguaxe de programación empregando instrucións condicionais e iterativas.</p> <p>O alumnado propón outras posibilidades de solución a problemas maiores</p>	<p>Procedemento: Realización de prácticas e exercicios na aula.</p> <p>Instrumento de avaliación: Mediante observación directa</p>
		<p>PROB2.3.2.</p> <p>Descompón problemas de certa complexidade en problemas máis pequenos susceptibles de seren programados como partes separadas.</p>		x		<p>Ante un traballo complexo a alumnado descompón o problema en problemas máis pequenos susceptibles de seren programados como partes separadas.</p> <p>É capaz de resolvelos e de presentar as solucións</p>	<p>Procedemento: Realización de prácticas e exercicios na aula.</p> <p>Instrumento de avaliación: Mediante observación directa</p>

	B2.7. Estructuras de almacenamento de datos. Variables e listas.	PROB2.4.1. Explica as estruturas de almacenamento para diferentes aplicacións tendo en conta as súas características.		x		Expón publicamente os traballos realizados explicando as estruturas de almacenamento para diferentes aplicacións tendo en conta as súas características.	Procedemento: Realización de traballos. Instrumento de avaliación: Rúbrica
		PROB2.4.2. Realiza programas de certa complexidade na linguaxe de programación empregando variables e estruturas de almacenamento.		x		Resolve problemas utilizando programas de certa complexidade na linguaxe de programación empregando para iso variables e estruturas de almacenamento.	Procedemento: Realización de prácticas e exercicios na aula. Instrumento de avaliación: Mediante observación directa
	B2.9. Execución. Deseño e realización de probas: tipos de probas e casos de proba. B2.10. Depuración e documentación de	PROB2.6.1. Obtén o resultado de seguir un programa escrito nun código determinado, partindo de determinadas condicións.			x	Obtén o resultado correcto tras seguir un programa escrito nun código determinado, partindo de determinadas condicións.	Procedemento: Realización de prácticas e exercicios na aula. Instrumento de avaliación: Mediante observación directa

	programas.	PROB2.6.2. Depura e optimiza o código dun programa dado aplicando procedementos de depuración.			x	Presentapublicamente o resultado de depurar e optimizar o código dun programa dado aplicando procedementos de depuración.	Procedemento: Realización de prácticas e exercicios na aula. Instrumento de avaliación: Mediante observación directa
BLOQUE 3. Programación web 20%	B3.1. Linguaxes de marcas para a creación de documentos web. HTML. B3.2. Accesibilidade e usabilidade na internet.	PROB3.1.1. Describe as características fundamentais e os comportamentos dos elementos das linguaxes de marcas.			x	Describe nun proxecto as características fundamentais e os comportamentos dos elementos das linguaxes de marcas.	Procedemento: Realización de traballos. Instrumento de avaliación: Rúbrica
		PROB3.1.2. Identifica as propiedades dos elementos da linguaxe de marcas relacionadas coa accesibilidade e a usabilidade das páxinas.			x	Identificanun proxecto as propiedades dos elementos da linguaxe de marcas relacionadas coa accesibilidade e a usabilidade das páxinas.	Procedemento: Realización de traballos. Instrumentode avaliación: Rúbrica
		PROB3.1.3. Deseña páxinas web sinxelas e accesibles.			x	Partindo dunha idea propia, o alumnado deseña páxinas web sinxelas e accesibles.	Procedemento: Realización de traballos. Instrumento de avaliación: Rúbrica

	B3.3. Ferramentas de creación de contidos da web 2.0.	PROB3.2.1. Elabora contidos utilizando as posibilidades que permiten as ferramentas de creación de páxinas web e contidos 2.0.			x	Traballando en grupo o alumno elabora, presenta e difunde contidos utilizando as posibilidades que permiten as ferramentas de creación de páxinas web e contidos 2.0.	Procedemento: Realización de traballos. Instrumento de avaliación: Rúbrica
--	---	---	--	--	---	---	--

4. METODOLOXÍA

Introdución

Seguindo a premisa de que a aprendizaxe é un fenómeno interactivo e construtivo, a aprendizaxe cooperativa amósase como a ferramenta axeitada para o seu desenvolvemento.

Convén comezar aclarando que o traballo en grupo non é o mesmo que o traballo cooperativo, onde cada membro é responsable de maneira individual de parte do traballo final, que non pode ser completado a menos que os membros traballen xuntos. Implica traballar con equipos heteroxéneos que favorezan a madurez interpersoal, asumir que cada quen non só é responsable da súa aprendizaxe, senón tamén de axudar aos seus compañeiros a aprender.

Con carácter xeral traballarase con equipos de 5-6 membros estables ao longo do curso, mixtos en razón de sexo e heteroxéneos en rendemento e habilidades, onde se anime a axudar aos compañeiros e se recompense o rendemento obtido como consecuencia do traballo en equipo (puntos extra se todos o compoñentes superan unha proba determinada). Sen embargo, o feito da pouca experiencia do alumnado neste tipo de aprendizaxe e coa probidade académica que nesta programación se introduce, débese planificar o portafolio ou conxunto de producións do alumnado cun variado grao de agrupamento e diversidade de composición que permita o merecido recoñecemento individual do traballo e aprendizaxe realizados. Polo tanto os equipos dividiranse en certas ocasións en parellas e tríos, agora si con carácter rotatorio, de xeito que o alumno traballe individualmente, en parella, en trío e en equipo. De feito tamén se recomenda a realización dalgunha práctica a realizar co grupo-aula onde poidan observar a dificultade da súa organización pero tamén as vantaxes do reparto coordinado de tarefas.

Trujillo, F., e Ariza M.A. 2006. Experiencias Educativas en Aprendizaxe Cooperativo. Grupo Editorial Universitario

Aspectos xerais

- Partir da competencia inicial do alumnado.
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.
- Potenciar as metodoloxías activas e participativas:
 - Combinar traballo individual e cooperativo.
 - Aprendizaxe por proxectos.
- Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas.
- Uso habitual das TIC como ferramentas ou medios que facilitan o traballo. Empregaranse para reunir e realizar a presentación da información, como ferramentas de deseño ou como simuladores.
- Papel facilitador do profesor/a.

Estratexias metodolóxicas

- Memorización comprensiva.
- A busca de información, o cálculo, a planificación e a montaxe e construción dun obxecto seguindo a planificación previamente elaborada para pequenos proxectos.
- Elaboración de sínteses: a presentación, oral e/ou escrita, de informes sobre ideas e solucións, favorecendo o debate e propiciando a argumentación e a achega de ideas
- Formulación de problemas abertos que admitan múltiples solucións para estimular a creatividade e para obter un conxunto de características técnicas do obxecto que se debe deseñar e /ou construír
- Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos.
- Comentarios de textos, gráficos, mapas...
- Resolución de problemas.
- Estudo de casos (proxectos): A verificación de que as montaxes ou os obxectos cumpran as especificacións previstas, sexa mediante simples comprobacións do funcionamento, sexa coa realización de medidas en situación controladas
- Integramos o uso das tecnoloxías da información e da comunicación como ferramentas ou medios que facilitan o traballo, non como un fin en si mesmas. O seu emprego para reunir e presentar información, como ferramentas de deseño ou como simuladores, serán elementos de referencia durante todo o curso.

Secuencia de traballo habitual na aula

Motivación:

- Formulación de cuestións que favorezan o conflito cognitivo.
- Presentación da actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, etc.
- Participación no Foro de Introducción do Tema no Aula Virtual Moodle se se emprega.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

- Lectura e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.
- Resposta a preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Participación en Foros de reflexión e debate.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses ou mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, etc.
- Exposicións orais.
- Probas escritas.
- Traballos individuais e en grupo.
- Observación do traballo na aula.
- Participación nos Foros de Reflexión e Debate.

Outras decisións metodolóxicas**Agrupamentos:**

En función das actividades a realizar, organizaranse distintos agrupamentos de alumnos.

A organización preferente consistirá na división do grupo-aula en 5 equipos (6-5 alumnos/equipo) estables ao longo do curso. Estes equipos desenvolverán o seu proxecto de curso e, ademais, distribuiranse en parellas e/ou tríos rotatorios para a realización das distintas actividades/tarefas propostas.

Tamén haberá actividades individuais como as tradicionais probas escritas ou os portafolios (dixitais ou analóxicos -cadernos de clase-).

Tempos:

Os tempos axustaranse as actividades/tarefas/proxectos propostos.

As actividades/tarefas a realizar en parellas/tríos nunha sesión concreta non poderán recuperarse noutros momentos.

Espazos:

- Aula de informática

Materiais e recursos didácticos

Segundo o punto 2 do Artigo 111 bis da Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa:

Os contornos virtuais de aprendizaxe que se empreguen nos centros docentes sostidos con fondos públicos facilitarán a aplicación de plans educativos específicos deseñados polos docentes para a consecución de obxectivos concretos do currículo, e deberán contribuír á extensión do concepto de aula no tempo e no espazo. Por isto deberán, respectando os estándares de interoperabilidade, permitir aos alumnos e alumnas o acceso, desde calquera sitio e en calquera momento, aos contornos de aprendizaxe dispoñibles nos centros docentes en que estuden, tendo en conta os principios de accesibilidade universal e deseño para todas as persoas e con pleno respecto ao disposto na normativa aplicable en materia de propiedade intelectual.

Neste curso a plataforma Moodle empregarase só como fonte de recursos.

Os materiais a empregar no desenvolvemento desta programación están dispoñibles na aula de tecnoloxía:

- Ordenador con acceso a internet e proxector para as exposicións ao grupo.
- Ferramentas e material funxible.
- O software libre a empregar atópase instalado e/ou accesible para o traballo online.
- Curso Virtual de referencia “1718_PROGRAMACIÓN” que se axusta a esta Programación Didáctica e á secuencia didáctica pormenorizada.
- Non se emprega libro de texto.

Uso de dispositivos móbiles na aula

O teléfono móbil é unha ferramenta de grande importancia na sociedade da información e da comunicación, onde os adolescentes son os maiores dependentes e consumidores. Dende este departamento consideramos que o sistema educativo no pode permanecer alleo a esta realidade tanto polo que nos toca como formadores do alumnado para o seu desenvolvemento na sociedade, como polo aproveitamento académico deste recurso, que xa non é un mero dispositivo de comunicación, senón que leva implícito unha enorme variedade de ferramentas potencialmente educativas.

A utilización do móbil dentro da aula abarcará temas de uso axeitado e responsable, de seguridade en internet e nas redes sociais, como ferramenta educativa coñecendo e empregando determinadas aplicacións.

Algúns dos beneficios máis salientables que supoñen a utilización pedagóxica do móbil na aula poden ser (Herrera y Fennema, 2011):

- (a) portabilidade,
- (b) conectividade en calquera momento e lugar,
- (c) acceso flexible e oportuno aos recursos de aprendizaxe,
- (d) inmediatez da comunicación,
- (e) participación e compromiso dos alumnos,

- (f) experiencias de aprendizaxe activas,
- (g) aumento da alfabetización informática,
- (h) mellora das competencias de comunicación e creación de comunidades,
- (i) potencia da creación da identidade,
- (j) aprendizaxe colaborativo, ...

HERRERA, Susana I. y FENNEMA, Marta C. (2011). Tecnologías móviles aplicadas a la educación superior. En AAVV, Actas del XVII Congreso Argentino de Ciencias de la Computación (pp. 620-630).
En <<http://sedici.unlp.edu.ar/b>

Neste sentido tamén convén ler “Tendencias actuales en el uso de dispositivos móviles en educación” de Carmen Cantillo, Margarita Roura y Ana Sánchez (referenciar)

Un dos varios motivos expostos por Lisa Nielsen, recoñecida educadora norteamericana famosa polos seus traballos de divulgación en innovación educativa, para non prohibir o móbil na aula vén dicir que temos que aprender aos nosos alumnos xeitos responsables de empregar a tecnoloxía, dentro e fora da aula. Os nosos alumnos xa usan os móbiles para comunicarse, pasarse imaxes ou participar nas redes sociais. Os riscos, que os hai, non van desaparecer polo feito de ignoralos. Os erros, que os tiveron, foron por unha aprendizaxe en solitario, por unha tecnoloxía que non herdán dos seus pais nin dos seus profesores. Neste tema, xunto con outros, o alumnado e o profesor deben establecer como, cando e para que usar o móbil na aula, colaborando e compartindo para un uso responsable.

5. AVALIACIÓN

Avaliación inicial

Data prevista de realización

Realizarase en setembro ao comenzo do curso escolar.

Descrición do tipo de proba

Consistirá nunha proba de tipo test ou de preguntas de resposta corta ou ben mediante unha proba oral que permitirá comprobar os coñecementos previos dos alumnos. Dita proba poderá ser realizada en papel ou no curso virtual xa mencionado, baixo supervisión do profesor.

Mecanismo para informar ás familias

A familia será informada a través das entrevistas cos titores e coas titoras correspondentes a cada grupo.

Consecuencias dos resultados da proba

Esta proba ten por obxecto adecuar o nivel de partida do proceso de ensino-aprendizaxe. Isto permitirá detectar alumnado con necesidades educativas especiais, ademais de realizar a atención á diversidade nuns casos mediante reforzos e noutros mediante actividades de profundización e ampliación.

Nos casos de traballo por proxectos en equipo estable e anual tamén servirá para a realización dos equipos de xeito que se configuren mixtos, compensados en canto intelixencias múltiples, nivel de coñecementos, motivación, etc.

Avaliación continua

Periodicidade coa que se farán probas escritas (cada cantos temas, cantas por trimestre ou avaliación, etc.)

Dado o carácter eminentemente práctico desta área, non se realizarán probas escritas. Será avaliado o traballo realizado na aula, cada un no seu posto de traballo. Cada día terán que tratar de resolver retos propostos pola profesora, facendo uso dos recursos de que poidan dispor: internet, colaboración cos compañeiros e compañeiras,... A avaliación farase a partir da constatación dos retos superados, da observación do grao de solvencia que cadaquén amose no día a día, da evolución desenvolvida e da actitude e traballo na aula.

Tanto os retos coma a avaliación dos mesmos serán recollidos no curso virtual 1819_PROGRAMACIÓN. Cada alumno e alumna terá acceso á cualificación que das súas tarefas se foi facendo.

Como se cualifican as probas, os traballos individuais ou colectivos, o traballo no caderno de clase, a observación do traballo na aula (ponderación, redondeo...)

Todas as probas e traballos individuais e colectivos poden ter distintos rangos de cualificación (distintos ao habitual de 0 a 10) en función da súa dificultade, tempo de execución, relevancia, etc., que será a posta en coñecemento do alumnado previamente á súa realización.

As probas supervisadas de forma individual incluírán a cualificación de cada unha das súas partes, preguntas e/ou exercicios.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información.

Dentro da observación do traballo na aula teranse en conta os seguintes aspectos: a asistencia diaria a clase, a puntualidade na entrada e na saída, o hábito de traballo continuado, a participación nas clases, o interese demostrado en cada tema e o comportamento xeral. Esta observación será recollida no diario de clase do profesor en papel ou no curso virtual 1718_PROGRAMACIÓN pertencente á aula virtual do IES Rego de Trabe.

Como se calcula a cualificación de cada unha das avaliacións (ponderación, redondeo...)

- Como norma xeral, nesta área cada tarefa ou reto proposto terá un valor que será dado a coñecer xunto coas indicacións para a súa realización. Ao remate do período a avaliar, contabilizaranse os puntos que se teñan posto en xogo por todas as tarefas propostas, e os que cada alumno e alumna teña acadado.
De considerarse necesario, en casos extraordinarios, cabe a posibilidade de realizar probas prácticas individualizadas a realizar nun tempo limitado, ante a supervisión da profesora. Será para casos en que a falta de asistencia xustificada ás clases non permita facer un seguimento diario da evolución do alumno ou alumna. Dita proba constará de retos similares aos propostos para a clase, a desenvolver nun tempo limitado e baixo a supervisión da profesora.
Por unha vía ou outra, obterase o 80% da nota de avaliación.
- O 20% restante virá dado por actitudes observadas: puntualidade, respecto polo traballo propio e dos compañeiros e compañeiras (incluída a profesora), , actitude cara o traballo, respecto polas normas que regulan o uso da aula de informática, a responsabilidade, e, en definitiva, a súa participación activa no proceso de ensino-aprendizaxe.

Polo tanto, e con carácter xeral, asignarase a cada proba avaliable unha puntuación que irá sumando ao resto de realizacións do alumno ou da alumna, de xeito que aprobará a avaliación correspondente se acadará o 50 % dos puntos postos en xogo ata ese momento, que se corresponde cun 5. Trátase por tanto dunha avaliación continuada no que en cada momento se ten en conta o feito anteriormente.

Dado que nos boletíns figura unha nota sen decimais no caso de realizarse un redondeo farase de maneira que o decimal asimilárase ó enteiro superior se o seu valor é de 0.5 ou superior e ó anterior nos restantes casos. Exemplo: nota = 4.5 e nota redondeada = 5; nota = 4.4 e nota redondeada = 4.

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Dado o carácter desta área, as probas propostas poden ser superadas en calquera momento do curso, se ben o exceder o prazo de entrega supón unha penalización no tocante ao máximo de puntos que se poidan conseguir. Esa penalización será, con carácter xeral de un 10% por cada semana de retraso.

Mecanismo/s para recuperar unha avaliación non superada

As materias a impartir por este departamento teñen o carácter de continuidade de xeito que en cada avaliación avalíase todo o desenvolvido ata ese momento, polo tanto, unha avaliación supérase aprobando a seguinte. É dicir, quen aprobe a última avaliación aproba o curso e quen a suspenda deberá presentarse á avaliación extraordinaria de setembro.

Avaliación final

Alumnado que deberá realizar a avaliación final

Non está contemplada esta opción na avaliación ordinaria dado o carácter eminentemente práctico da materia e a non obrigatoriedade da súa realización.

Descrición do tipo de proba

Non procede.

Estándares que se van avaliar (todos, só os pendentes...)

De proceder serían os especificados na táboa de estándares de aprendizaxe avaliáveis / Indicadores de logro.

Como se calcula a cualificación final (ponderación, redondeo, etc.)

Para determinar a cualificación ordinaria de xuño observarase a porcentaxe obtida respecto do total de realizacións (puntos) propostas ao longo do curso. Para aprobar a materia a porcentaxe debe ser como mínimo do 50% que corresponde a unha nota redondeada de 5. Considérase un redondeo de maneira que o decimal asimilárase ó enteiro superior se o seu valor é de 0.5 ou superior e ó anterior nos restantes casos. Exemplo: nota = 4.5 e nota redondeada = 5; nota = 4.4 e nota redondeada = 4

Avaliación extraordinaria

Descrición do tipo de proba: número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.

A proba de avaliación extraordinaria consistirá nunha serie de resolución de problemas prácticos que intenten abarcar o maior número de estándares de avaliación do curso. Será de tipo práctico, a realiza na aula de informática, limitada no tempo e baixo a supervisión da profesora, de tal xeito que non poidan acceder a máis recursos que os dispostos na propia proba.

Como se calcula a cualificación

Cada unha das partes, preguntas ou exercicios contará coa súa valoración de xeito que o alumno aprobará a materia obtendo o 50% da valoración total proposta que corresponde a un 5 logo do redondeo. O criterio de redondeo será o mesmo que para a avaliación ordinaria.

Recuperación e avaliación de pendentes

Non procede.

Avaliación final

Alumnado que deberá realizar a avaliación final

Non está contemplada esta opción na avaliación ordinaria dado o carácter eminentemente práctico da materia e a non obrigatoriedade da súa realización, se ben con carácter extraordinario poderase realizar unha última proba individual a aqueles alumnos e alumnas que non teñan demostrado acadar os estándares nin as competencias recollidas nesta programación didáctica.

Estándares que se van avaliar

De proceder serían todos os especificados na táboa de estándares de aprendizaxe avaliáveis / Indicadores de logro, non só os pendentes de cada alumno ou alumna.

Como se calcula a cualificación final (ponderación, redondeo, etc.)

Para determinar a cualificación ordinaria de xuño observarase a porcentaxe obtida respecto do total de realizacións (puntos) propostas ao longo do curso. Para aprobar a materia a porcentaxe debe ser como mínimo do 50% que corresponde a unha nota redondeada de 5. Considérase un redondeo de maneira que o decimal asimilárase ó enteiro superior se o seu valor é de 0.5 ou superior e ó anterior nos restantes casos. Exemplo: nota = 4.5 e nota redondeada = 5; nota = 4.4 e nota redondeada = 4

Avaliación extraordinaria

Descrición do tipo de proba: número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.

A proba de avaliación extraordinaria consistirá na resolución de problemas prácticos que intenten abarcar o maior número de estándares de avaliación do curso susceptibles dunha proba escrita e limitada no tempo. A data será fixada pola Xefatura de Estudos, e publicada na web IES Rego de Trabe segundo as directrices recollidas nas NOF.

Como se calcula a cualificación

Cada unha das partes, preguntas ou retos a resolver contará coa súa valoración de xeito que o alumno aprobará a materia obtendo o 50% da valoración total proposta que corresponde a un 5 logo do redondeo. O criterio de redondeo será o mesmo que para a avaliación ordinaria.

Recuperación e avaliación de pendentes

Non procede

Probidade académica

A probidade académica debe entenderse como un conxunto de valores e habilidades que promoven a integridade persoal e as boas prácticas no ensino, a aprendizaxe e a avaliación. A falta de probidade académica refírese ao plaxio, a colusión e ás trampas nos exames. Debe levarse a cabo dun xeito positivo dando a entender a importancia dos dereitos de autor e o respecto da propiedade intelectual. A implementación de medidas para evitar o plaxio axuda a combater actividades ilegais fora do ámbito escolar.

Nunha metodoloxía cooperativa o alumnado debe comprender que traballar xuntos cun obxectivo común supón compartir información e coñecementos pero non debe implicar permitirlle a outro compañeiro que copie o seu traballo ou o presente como propio.

Un traballo orixinal é aquel que está baseado nas ideas propias do alumno e no que se menciona debidamente a autoría das ideas e traballos doutras persoas. Polo tanto, en todos os traballos que se presenten para avaliar, independentemente do seu formato, deben empregarse unicamente as palabras, expresións e ideas propias do alumno. Cando utilice ideas ou traballos alleos, ben mediante unha cita directa ou unha paráfrase, deberá citar completa e correctamente a fonte ou fontes de tales ideas ou obras.

O anteriormente dito non debe limitar a inspiración, reinvencción ou modificación de creacións xa existentes senón que é aceptable imitar a obra de outro artista en certos contextos citando sempre a obra orixinal e comprendendo que presentar como propio o traballo de outra persoa non é aceptable e constitúe unha conduta improcedente.

Esta actitude ten que ir acompañada da necesaria orientación sobre cando e como citar as fontes, e como parafrasear. Cando se utilicen palabras de outras persoas empregaranse comiñas, sangrado ou outro formato que diferencia as autorías e, ademais, referenciarase a fonte ao seu carón e non só na bibliografía. Utilizar as palabras e as ideas de outra persoa para fundamentar os argumentos propios é unha práctica esencial en todo traballo intelectual, e como integralas nas palabras e ideas propias é unha habilidade importante que debe ensinarse.

Polo tanto considéranse condutas improcedentes o plaxio, presentación como propio de ideas ou traballos alleos sen o oportuno recoñecemento da autoría, a colusión, cando un alumno permite a outro a copia do seu traballo ou o presente como propio e o emprego de materias non autorizados nos exames así como comportarse indebidamente durante a realización dos mesmos (molestar aos compañeiros, non seguir as instrucións do profesor, intercambiar información relativa ao contido da proba, etc).

No Departamento de Tecnoloxía a convención escollida para o referenciado bibliográfico será a das Normas APA.

Pautas de actuación nos supostos de plaxio, copia ou fraude

Probos presenciais individuais sen apoio

Durante as probas de avaliación individuais sen apoio non se permitirá a tenencia, manexo ou emprego de calquera tipo de material, medio ou recurso, sexa o non electrónico (calculadoras, tabletas, teléfonos, ordenadores, etc.), que fagan posible a copia, plaxio ou fraude, excepto para aquelas probas que, baixo indicación expresa do profesor, requiran o seu uso. Si se producira algunha irregularidade durante a celebración da proba de avaliación correspondente procederase á retirada inmediata do exercicio e a expulsión do alumno á aula de convivencia co parte oportuno, e a súa cualificación será 0,0 (suspenso).

Actuarase do mesmo xeito e coas mesmas consecuencias no caso de copia directa (total ou parcial) da proba dun compañeiro ou de axuda oral, escrita ou de amosado da proba propia a outro compañeiro (colusión).

Traballos non presenciais individuais ou en grupo

Estes traballos, como en toda a produción do alumnado e independentemente do seu formato, respectarán a “Política de Prohibidade Académica” do Departamento de Tecnoloxía de xeito que empreguen unicamente as palabras, expresións e ideas propias. Cando un alumno utilice no seu traballo ideas ou obras doutras persoas, xa sexa cunha cita directa ou empregando unha paráfrase, deberá citar completa e correctamente a fonte ou fontes de tales ideas ou obras. Neste punto convén insistir que o plaxio é facer pasar por propio algo realizado por outra persoa e que o improcedente non é o uso de obras ou ideas alleas senón a ausencia da súa referencia ou recoñecemento da autoría.

Do anterior conclúese que un traballo total ou parcialmente plaxiado será cualificado con 0 puntos. Sen embargo, como todo proceso, a aplicación desta norma será progresiva, e comezará posibilitando a corrección do traballo plaxiado como caso extraordinario, iso si, limitando a máxima nota do traballo corrixido ao 80% do seu valor, por razóns de plaxio.

Validacións

Non procede.

Criterios de promoción

Con carácter xeral os alumnos e as alumnas terán promoción de curso no caso de superaren todas as materias cursadas ou teren avaliación negativa en dúas materias como máximo, e repetirán curso cando teñan avaliación negativa en tres ou máis materias, ou en dúas materia que sexan simultaneamente Lingua Galega e Literatura e Matemáticas, ou Lingua Castelá e Literatura e Matemáticas.

6. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino	Escala			
	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				

9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse/coméntanse co alumnado a corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar/comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

7. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

Periodicidade coa que se revisará.

Esta programación didáctica será revisada anualmente ao remate do curso académico, no momento en que se realice a memoria final e na que estará incluída. A referida revisión recollerá tanto a reflexión final como as recollidas nas Actas do Departamento logo das distintas avaliacións parciais.

Indicadores de logro da programación didáctica	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das U.D / temas / proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das U.D / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento.				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas materias de 2º de bacharelato].				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final.				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria.				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes.				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes.				

22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				
Observacións:				

Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.

- ..
- ..
- ..

Medidas que se adoptarán como resultado da revisión.

Modificación e/ou incorporación á Programación Didáctica do vindeiro curso.

8. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas ordinarias

Organizativas

- **Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula.**
 - a) **Tempos diferenciados, horarios específicos, etc.**
A concretar logo da avaliación inicial, se procede.
 - b) **Espazos diferenciados.**
A concretar logo da avaliación inicial, se procede.
 - c) **Materiais e recursos didácticos diferenciados.**
A concretar logo da avaliación inicial, se procede.
- **Desdoblamento de grupos.**
Non hai.

- **Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula.**
 - Reforzo aos repetidores.
 - Non hai posibilidade de profesorado de apoio na aula.
- **Reforzo educativo e/ou apoio fora da aula a algún alumno.**
 - Reforzo nos recreos segundo dispoñibilidade do profesor.
 - Atención por correo electrónico/mensaxería da Aula Virtual/videoconferencia segundo dispoñibilidade do profesor.
- **Medidas para o alumnado enviado á Aula de Convivencia.**
 - Realización, tanto para ese momento como para casa, de actividades relacionadas co tema que se estea a desenvolver nese momento ou que o profesor considere importante para corrixir a causa dese envío.

Curriculares

- **Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.**

Estas adaptacións xa están contempladas como metodoloxías ordinarias para o grupo.
- **Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a.**

A concretar logo da avaliación inicial, se procede.
- **Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias.**

A concretar logo da avaliación inicial do grupo se a xunta de avaliación así o propón.
- **Programa específico para alumnado repetidor da materia.**

Non se contempla como tal, farase un seguimento máis persoal dentro do grupo.
- **Aplicación personalizada dese programa específico para repetidores da materia.**

Non procede.

Medidas extraordinarias

Organizativas

- **Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL.**

A concretar logo da avaliación inicial do grupo pola xunta de avaliación.
- **De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro).**

Non está contemplada esta medida neste nivel.
- **Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc.**

Organizaranse segundo necesidades e características do alumnado.

Curriculares

- **Adaptacións curriculares na materia.**
A concretar logo da avaliación inicial, se procede.
- **De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia.**
Non se contempla para esta materia.
- **Alumnado con flexibilización na escolarización.**
A concretar logo da avaliación inicial, se procede.
- **Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.**
A concretar logo da avaliación inicial, se procede.

9. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Contempladas na Programación Xeral Anual do centro e na programación do departamento. de AEeC.

10. PROXECTO LECTOR

Como contribución ao proxecto lector do centro, será potenciada a lectura de textos relacionados coa materia a impartir, aproveitando diversas fontes de recursos: artigos de prensa, libros, revistas temáticas, internet... Haberá ocasións en que sexa o profesor quen lea para o alumnado, e outras en que os propios alumnos e alumnas lean para os seus compañeiros. Tras a lectura abrírase tempo de debate, discusión ou crítica acerca do tema, traballando tamén así a comprensión e expresión oral, o respecto polas opinións alleas, a defensa das ideas propias, etc.

11. DATOS DO DEPARTAMENTO

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Tecnoloxía	2º ESO	A – B – C -D	D José Manuel Deus Abelenda Dª M Jesús Moreira Rama
Tecnoloxía	3º ESO	A – B – C-D	D José Manuel Deus Abelenda
Tecnoloxía	4º ESO	A-B-C	Dª M Mónica Fraga Rodríguez D José Manuel Deus Abelenda Dª M Beatriz Méndez Mareque
TIC	4º ESO	A-B-C	Dª M Mónica Fraga Rodríguez Dª M Beatriz Méndez Mareque
TIC	1º de BAC	A	Dª M Beatriz Méndez Mareque
TECNOLOXÍA INDUSTRIAL 1	1º de BAC	A	Dª M Beatriz Méndez Mareque

Outras áreas impartidas e cargos asignados ao departamento:

- Programación: 2º A, B, C
- Coordinación TIC
- Xefatura do departamento

12. REFERENCIAS NORMATIVAS

- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación (LOE), modificada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Real Decreto 1105/2014, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo básico da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato (BOE do 3 de xaneiro de 2015).
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato (BOE do 29).
- Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 29). No caso das programacións didácticas de Educación Primaria, Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 9).
- Orde do 15 de xullo de 2015 pola que se establece a relación de materias de libre configuración autonómica de elección para os centros docentes nas etapas de educación secundaria obrigatoria e bacharelato, e se regula o seu currículo e a súa oferta (DOG do 21).
- Resolución do 27 de xullo de 2015, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións no curso académico 2015/16 para a implantación do currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 29).
- ORDE do 13 de xullo de 2016 pola que se amplía a relación de materias de libre configuración autonómica de elección para os centros docentes nas etapas de educación secundaria obrigatoria e bacharelato e se regula o seu currículo e a súa oferta.
- RESOLUCIÓN do 15 xullo de 2016, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para a implantación, no curso académico 2016/17, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 7 de xullo de 2010 pola que se establecen medidas de ordenación académica para o alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música e de danza e as ensinanzas de réxime xeral. (Ver instrucións da D.X. de Educación, F.P. e Innovación Educativa de 24/09/2015).

Normativa de desenvolvemento da LOMCE en Galicia, portal da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

Protocolo de Protección de Datos.

Programación revisada e aprobada polos docentes:

Dª María Mónica Fraga Rodríguez

D José Manuel Deus Abelenda

D^a M Beatriz Méndez Mareque
(Xefa de departamento)

D^a M Jesús Moreira Rama

Culleredo, a 26 de setembro de 2017

